

Vejledning om beregning af nettoafregning og opgørelse af egenproducenters køb og salg af elektricitet

Indledning

Denne vejledning vedrører beregninger og opgørelsesgrundlag til brug for nettoafregning og opgørelse af nettoafregnede egenproducenters køb og salg af elektricitet på elmarkedet, jf. § 5 i bekendtgørelse nr. 2657 af den 28. december 2021 om nettoafregning for egenproducenter af elektricitet.

§ 5. Energistyrelsen vejleder om beregning af nettoafregning og opgørelse af egenproducentens køb og salg af elektricitet på elmarkedet.

Stk. 2. Energinet fastsætter retningslinjer for udførelse af målinger til brug for nettoafregning. Retningslinjerne godkendes af Energistyrelsen.

Stk. 3. Energistyrelsens vejledning i henhold til stk. 1 skal være offentliggjort på hjemmesiden www.ens.dk. Energinets retningslinjer i henhold til stk. 2 skal være offentliggjort på hjemmesiden www.energinet.dk.

Baggrund om nettoafregning

Nettoafregning var en ordning, hvor en egenproducent kunne fritages helt eller delvist for at betale beløb til dækning af offentlige forpligtelser (PSO), herunder betaling til dækning af pristillæg til miljøvenlig elektricitet for den del af deres elforbrug, som egenproducenten selv producerer (egetforbrug) inden for hhv. en time (timebaseret nettoafregning) eller et år (årsbaseret nettoafregning).

Det var for mindre anlæg muligt at blive fritaget for betaling af PSO i sin helhed, mens det for større anlæg alene var muligt at blive fritaget for betaling til dækning af pristillæg til miljøvenlig elektricitet.

Nettoafregning betød således grundlæggende, at det alene var en egenproducents nettoelforbrug trukket fra nettet, der blev pålagt den fulde PSO-tarif.

Efter udfasning af PSO er nettoafregning en ordning, hvor visse egenproducenter er fritaget for at betale elafgift for en del af den elektricitet, de køber fra det kollektive net, svarende til den mængde elektricitet, som egenproducenten sælger til det kollektive net inden for hhv. en time (timebaseret nettoafregning) eller et år (årsbaseret nettoafregning). Ordningen er lukket for nye anlæg, og vejledningen er således alene relevant for anlæg, der allerede nettoafregnes. Retten til nettoafregning følger af regler i elafgiftsloven, for mere herom henvises til [SKATs juridiske vejledning](#).

Nettoafregning indebærer, at det alene er en egenproducents nettoelforbrug trukket fra nettet, der pålægges elafgift. Egenproducenter med nettoafregning afregnes derfor på baggrund af en nettoopgørelse, hvor nettoelforbruget opgøres som det totale elforbrug leveret fra nettet, fratrukket mængden af el, der produceres på elproduktionsanlægget og leveres til nettet i den relevante periode:

Nettoelforbrug = kWh leveret fra elnettet – kWh leveret til nettet.

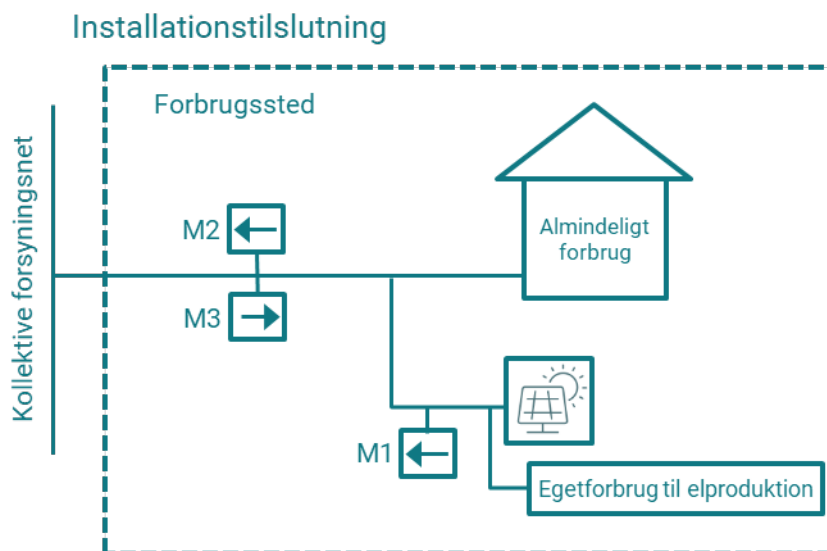

Opgørelser til brug for nettoafregning beregnes på baggrund af data i DataHub om målt produktion af elektricitet og målt levering af elektricitet til og fra elforsyningsnettet. DataHub er et centralt og uafhængigt it-system, som ejes og drives af Energinet. DataHub samler oplysninger om kunder, forbrug, produktion og priser og håndterer al datakommunikation mellem aktørerne i elmarkedet. Nettoafregning har også betydning for Energistyrelsens opgørelse og afregning af en fast afregningspris (pristillæg) efter VE-loven. Det er alene en eventuel nettooverskudsproduktion, der er berettiget til den faste afregningspris.

Tidligere har flere priselementer end elafgiften og pristillæg været nettoafregnet efter lignende principper herunder netvirksomhedernes tariffer¹, Energinets tariffer², PSO-tariffen³ og selve elektriciteten (elprisen)⁴. Disse nettoafregnes ikke længere.

Målinger til brug for nettoafregning

Til brug for opgørelse af nettoafregning bruges et antal målinger. Målingstyperne er beskrevet nedenfor. For nærmere detaljer vedrørende disse målinger henvises til "Energinets retningslinjer for Nettoafregning".

Definitioner:

M1 = målt produktion (kun krav om måler ved anlæg over 50 kW)

M2 = målt leverance til det kollektive elforsyningsnet

M3 = målt forbrug fra det kollektive elforsyningsnet – både egetforbrug under stilstand og almindeligt forbrug.

M1, M2, og M3 repræsenterer de fysiske målepunkter (se Energinets retningslinjer).

¹ Forsyningstilsynet fandt, at årsnettoafregning for så vidt angår lokal nettarif ikke var i overensstemmelse med elforsyningsloven. Læs mere [her](#).

² Øjeblikstarifiering af Energinets tariffer følger af Energinets tarifmodel, som er godkendt af forsyningstilsynet. Læs mere [her](#).

³ PSO-tariffen er i dag blevet afskaffet. Læs mere [her](#).

⁴ Ophør af nettoafregning af selve energien for årsnettoafregnede var en konsekvens af flexafregning. Læs mere [her](#).

Fælles for nettoafregnede anlæg

Køb og salg af el

Egenproducentens køb af el i markedet er lig det målte bruttoforbrug fra nettet (M3). Bruttoforbruget afregnes med forbrugselleverandøren. Egenproducentens salg af el i markedet er lig den målte bruttolleverance leveret til nettet (M2). Bruttolleverancen afregnes som udgangspunkt pbga. day-ahead prisen og skal håndteres af en produktionseleverandør, eller balanceansvarlig.

Day-ahead prisen er den timepris, som en udpeget elektricitetsmarkedsoperatør angiver pr. kWh på day-ahead-markedet (også kaldet spotmarkedet) for det pågældende budområde.

En forbrugselleverandør skal håndtere forbrug fra nettet (M3), og en produktionseleverandør eller balanceansvarlig skal håndtere levering til nettet (M2).

Nettoafregnede anlæg, der modtager et pristillæg i henhold til VE-loven, er omfattet af afregning gennem Energinets aftagepligt. Under aftagepligten er Energinet forpligtet til at sikre salget i markedet og udbetale markedsprisen til anlægsejer. Energinet har udliciteret denne opgave til virksomheden Vindstød A/S. Vindstød A/S afregner altid anlæg omfattet af aftagepligten til day-ahead prisen efter den målte levering til nettet (M2). Pristillægget afregnes af Energistyrelsen. Pristillægget afregnes på baggrund af nettooverskudsproduktionen og udgør forskellen mellem den faste afregningspris og day-ahead prisen for elektricitet.

Nettoafregning på timebasis

Afregningsperioden for timenettoafregnede anlæg er som udgangspunkt 1 måned.

Hvis der i løbet af afregningsperioden forekommer ejerskifte, fravalg eller ophør af pristillæg, vil der ske en opdeling af afregningsperioden i forbindelse med ændringen. Fsva. opgørelsen af elafgift vil der også ske en opdeling ved skift af elleverandør.

Faktaboks om elleverandører

Der findes to typer elleverandører: forbrugselleverandører og produktionseleverandører. En elleverandør kan godt have begge roller.

En forbrugselleverandør (også kaldet elselskab) sælger strøm til dig som forbruger. Forbrugselleverandøren varetager al kundekontakt og har sammen med dig ansvaret for, at du bliver registreret som elforbruger på den rigtige adresse med de rigtige oplysninger.

Forbrugselleverandøren sender dig en samlet elregning, der dækker forbrug, afgifter, tariffer og transport.

Du finder en oversigt over de forskellige forbrugselleverandører og deres produkter på elpris.dk.

En produktionseleverandør køber strøm fra ejere af solcelleanlæg og vindmøller.

Du skal indgå en aftale med en produktionseleverandør, som aftager og afregner den strøm, du ikke selv når at bruge.

Hvis du er berettiget til et pristillæg i henhold til VE-loven, er Energinets aftagepligt din produktionseleverandør. Energinet har uddelegeret opgaven til Vindstød A/S.

Hvis du ikke er berettiget til et pristillæg eller selv aktivt har fravalgt pristillægget, skal du selv sikre balanceringen, af den del af anlæggets produktion som du ikke forbruger. Dette sker ved at du kontakter, og indgår aftale med en produktionseleverandør, eller balanceansvarlig.

Du finder en oversigt over de forskellige produktionseleverandører, der tilbyder at aftage produktion fra mindre VE-anlæg på [Energinets hjemmeside](#).

Beregning og opgørelse af afregningsgrundlag for forbrug hhv. overskudproduktion i afregningsperioden.

For de timebaserede anlæg, noteret som gruppe 2 i DataHub, foretager DataHub løbende beregninger af elafgiften baseret på timeopgørelserne (M3-M2). Desuden laver Energistyrelsen en afregning af pristillæg for timenettooverskudsproduktionen.

Ved en eventuel timenettooverskudsproduktion afregner Energistyrelsen pristillæg for VE-produktionen. Pristillægget fastsættes som forskellen på den faste afregningspris, som anlægget er berettiget til og markedsprisen i den pågældende time. I timer hvor markedsprisen overstiger den faste afregningspris, beregner Energistyrelsen et negativt pristillæg. Hvis summen af beregnede negative pristillæg overstiger summen af positive pristillæg for en hel kalendermåned, vil den negative difference blive modregnet i Energinets (Vindstøds) udbetaling af markedsprisen, således at anlægsejere ikke modtager mere end den faste afregningspris, som de er berettiget til. Hvis summen af positive pristillæg overstiger summen af negative pristillæg, udbetaler Energistyrelsen den positive difference. Ved manglende adgang til modregning, herunder ved fravalg eller ophør af pristillæg eller ved ejerskifte, opkræver Energistyrelsen opgjorte negative pristillæg i henhold til VE-lovens § 51, stk. 4 og § 56.

Nettoafregning på årsbasis

Bruttoliverancen af elektricitet afregnes også for årsnettoafregnede på månedsbasis af en produktionseleverandør.

Afregningsperioden for elafgift og pristillæg for årsnettoafregnede anlæg er som udgangspunkt 1 år. Afregningsperioden (eksempelvis fra 15. maj 2023 til 15. maj 2024) vil variere fra anlæg til anlæg, men skæringsdagen vil som udgangspunkt være den samme hvert år. Hvis der i løbet af afregningsperioden forekommer ejerskifte, fravalg eller ophør af pristillæg, vil der ske en opdeling af afregningsperioden i forbindelse med ændringen. Fsva. opgørelsen af elafgift vil der også ske en opdeling ved skift af elleverandør.

Beregning af afregningsgrundlag for forbrug hhv. overskudproduktion i afregningsperioden.

Baseret på seneste historiske data beregner DataHub løbende et a conto afregningsgrundlag til opkrævning af elafgift i afregningsperioden. Ved elleverandørens acontoopkrævning skal de anvendte mængder være rimelige og afspejle det forventede elektricitetsforbrug.

Efter udløb af afregningsperioden beregner DataHub grundlag for endelig afregning af elafgift (summen af M3-M2 for året). Energistyrelsen beregner grundlaget for afregning af pristillæg for evt. årsnettooverskudsproduktion.

- Grundlag for opkrævning af elafgift beregnes som det samlede forbrug fra nettet (målt i M3) i afregningsperioden fratrukket den samlede levering til nettet (målt i M2) i afregningsperioden. Hvis der er leveret mere elektricitet til nettet, end der er forbrugt fra nettet, betales der ikke elafgift.

- Grundlag for afregning af pristillæg til overskudsproduktionen beregnes som den samlede levering til nettet (målt i M2) fratrukket det samlede forbrug fra nettet (målt i M3) i afregningsperioden. Hvis der er forbrugt mere elektricitet fra nettet, end der er leveret til nettet, afregnes der ikke pristillæg.

For anlæg på årsbaseret nettoafregning gælder det, at der ikke er en reel timepris på day ahead markedet, når markedsprisen skal fastsættes til brug for afregning af pristillæg. Det skyldes, at opgørelsen af overskudsproduktion udgør differencen mellem produktion og forbrug i afregningsperioden. Det er kun produktionen og forbruget, der har en reel timepris. Derfor fastsættes markedsprisen i stedet som et vægтет gennemsnit af spotpriserne på timebasis baseret på anlæggets produktionstimer i afregningsperioden. Det er dermed den vægtede gennemsnitspris, der bruges til beregning af pristillæg for årsnettoafregnede egenproducenter af elektricitet.

Ved eventuel årsnettooverskudsproduktion afregner Energistyrelsen pristillæg for overskudsproduktionen. Hvis pristillægget er negativt, fordi den vægtede markedspris har oversteget den faste afregningspris, beregner Energistyrelsen et negativt pristillæg, som Energinet (Vindstød) efterfølgende modregner ved udbetalinger af markedsprisen. Ved manglende adgang til modregning, herunder ved fravalg, ophør eller ejerskifte, opkræver Energistyrelsen opgjorte negative pristillæg.